

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE FILOZOFICKÁ FAKULTA

N Á V R H

habilitačnej komisie na udelenie vedecko-pedagogického titulu *docent*

Mgr. Ľubošovi Kačirkovi, PhD.

v odbore *slovenské dejiny*

V zmysle vyhl. MŠ SR č. 6/2005 Zb. § 1 odst. 15 a „Zásad UK“ k citovanej vyhl. čl.18 ods. 2, sa dňa **14. 12. 2017** uskutočnilo na Filozofickej fakulte UK v Bratislave **habilitačné konanie na udelenie titulu „docent“ Mgr. Ľubošovi Kačirkovi, PhD., v študijnom odbore slovenské dejiny.**

Na základe súhlasu Vedeckej rady FiF UK jej predseda, prof. PhDr. Jaroslav Šušol, PhD., dekan fakulty, vymenoval habilitačnú komisiu v zložení:

predseda: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc. /FiF UK v Bratislave/

členovia: prof. PhDr. Peter Švorc, CSc. /FF PU/

doc. Mgr. Peter Šoltés, PhD. /HÚ SAV/

oponenti: prof. PhDr. Dušan Škvarna, CSc. /FF UMB/

prof. Dr. Ivan Halász, PhD. /MTA TK Jogtudományi Intézet, Budapešť/

Mgr. Peter Macho, PhD. /HÚ SAV/

Zasadnutie komisie v zmysle cit. vyhlášky viedol jej predseda **prof. PhDr. Roman Holec, DrSc.**, za účasti členov Vedeckej rady FiF UK (pozri prezenčnú listinu) a ďalších hostí.

I. Habilitant v prednáške *Prínos mestských elít k formovaniu slovenského národného hnutia v druhej polovici 19. storočia* predstavil národnostné zloženie Uhorska v rokoch 1850 – 1910, charakterizoval pojem elity a popísal úlohu mesta Martin ako národného kultúrneho centra a Matice slovenskej. Z matičného jadra sa postupne vyvinula martinská osobnostná elita, ktorá neskôr získala celoslovenský vplyv. Zdôraznil, že slovenská elita pochádzala z neelitného obyvateľstva. Poukázal na nevýhodné geografické postavenie Martina, nízky počet obyvateľov, nedostatočne rozvinuté mestské prostredie a verejný život, zatiaľ čo iné mestá na území Slovenska kontrolované vládny aparátom poskytovali oveľa viac možností pre profesijný a spoločenský rast. Prednášku uzavrel zhrnutím situácie po roku 1918, kedy časť pôvodnej mocenskej elity začala spolupracovať s novým režimom a adaptovala sa na nové podmienky.

Prednášku hodnotili 5 členovia Vedeckej rady FiF UK: prof. PhDr. Jozef Bátora, DrSc., prof. PhDr. Pavol Žigo, CSc., prof. PhDr. Mária Kusá, CSc., prof. PhDr. Ján Sopóci, PhD., prof. PhDr. Marta Botiková, CSc.

II. Priebeh obhajoby: Habilitant predstavil svoju prácu *Národný život Slovákov v Pešťbudíne v rokoch 1850 – 1875*, v ktorej sa sústredil na život slovenskej komunity v hlavnom meste Uhorska po revolúcii 1848/49 až po útlm národných aktivít v roku 1875. Sledoval hlavné osobnosti národného života i jednotlivé sociálne skupiny Slovákov trvalo alebo prechodne žijúcich v hlavnom meste. Konštatoval, že mnohých privedlo k uvedomeniu si svojho pôvodu práve pôsobenie v multietnickom meste a po návrate do rodiska začali presadzovať modernizačné trendy.

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Po predstavení práce oponenti predniesli svoje posudky. Za neprítomného oponenta prof. D. Škvarnu prečítal posudok člen habilitačnej komisie doc. P. Šoltés. Habilitant v reakciách na posudky zdôvodnil väčší rozsah úvodnej kapitoly popisujúcej stav pred rokmi vymedzenými v názve monografie potrebou opísať okolnosti, ktoré predchádzali a ovplyvňovali udalosti v skúmanom období. V odpovediach ďalej poukázal na rozdielne konfesijné zázemie slovenskej komunity i na vnútrocirkevné, resp. vnútrozborové spory, objasnil dôvod podstatných rozdielov v údajoch preberaných z dobových zdrojov o počte Slovákov v Pešti. Vyjadril sa k angažovaniu Andrassyovcov v úsilí o založenie katedry slovenského jazyka na peštianskej univerzite. Oponenti vyjadrili spokojnosť s odpoveďami.

Predseda komisie následne otvoril verejnú diskusiu, v ktorej prof. A. Heretik diskutoval o analógii medzi vtedajšou a súčasnou politickou elitou. Prof. I. Gerát sa zaujímal o otázku lojality k Uhorsku. Habilitant uviedol, že podľa preskúmaných dokumentov vtedajšia generácia otvorene nevystupovala proti Uhorsku, išlo skôr o snahy prebudovať štát a prinútiť vládu viac dbať o národnostné požiadavky. Prof. M. Kusá sa pýtala na diferenciáciu šľachty žijúcej v Budapešti a na pozíciu Senice v národnom hnutí, vychádzajúc zo zmienok v literatúre. Doktor Ľ. Kačírek objasnil, že okrem príslušníkov vyššej šľachty v hlavnom meste žili i zemanovia a schudobnení šľachtici, ktorí boli zamestnaní v štátnej správe a preto sa otvorene nehlásili ku Slovákom. Napriek tomu mnohí z nich finančne podporovali slovenské sociálne a národné spolky. Významnejšiu úlohu Senice v národnom hnutí habilitant na základe svojho výskumu nemá podchytenú. Prof. O. Mészáros sa pýtal na postoj evanjelickej inteligencie v Uhorsku k otázke únie evanjelickej a reformovanej cirkvi. Prof. P. Žigo v pripomienke týkajúcej sa prameňov poukázal na množstvo stále nespracovaných a neidentifikovaných dokumentov nachádzajúcich sa v archívoch, pričom doktor Ľ. Kačírek objasnil deskriptívny a interpretačný aspekt výskumu ovplyvnený povahou a dostupnosťou prameňov. Na záver diskusie vystúpil prof. P. Švorc, ktorý sa zaujímal o dôvody zriedkavého výskytu údajov o východoslovenskej elite a vyslovil poznámku k detailnosti habilitačnej práce, čo považuje za prínosné z hľadiska aspektu bádania, pretože práca sa tak môže stať východiskovou pre ďalších autorov. V diskusii habilitant kvalifikovane odpovedal na všetky otázky.

III. Záver: Na základe uvedeného zoznamu (životopis, prehľad pedagogickej činnosti, zoznam publikačnej činnosti, zoznam ďalších pôvodných odborných a umeleckých prác, zoznam ďalších ohlasov, charakteristiky najdôležitejších vedeckých výsledkov a charakteristiky k návrhu na vymenovanie uchádzačky za docentku) habilitačná komisia vypracovala návrh na udelenie **Mgr. Ľubošovi Kačírkovi, PhD.**, vedecko-pedagogického titulu **docent** v odbore **slovenské dejiny** a v počte hlasov 5 kladných z 5 prítomných členov komisie odporúčala uchádzača VR FiF UK.

V Bratislave 14. 12. 2017

prof. PhDr. Roman Holec, DrSc.
predseda habilitačnej komisie